

De uitrusting van de video-editor

'Ieder op zijn eigen manier'

Voor onze serie 'De uitrusting van' laat Arnout van der Hoek zijn licht schijnen op het gereedschap van 'de video-editor'. Welke keuzes zijn er en welke voor- en nadelen brengen die met zich mee?

Door Arnout van der Hoek, Media Assist

Er is veel te vertellen over dit onderwerp, maar het is wel even moeilijk om met een inleiding te beginnen. Want wat wordt er tegenwoordig nog bedoeld met video en wat of wie is de editor? Het hoeft geen discussie te worden, maar het woord 'video' klinkt als een oude echo uit de negentiger jaren. We praten nu graag over 'content'. Stiekem is het natuurlijk gewoon video. Of je nu iets maakt voor televisie, online, presentaties of zelfs voor de bioscoop, het zijn digitale videobestanden. Beeld en geluid is video en de inhoud, de content, die wordt verpakt in allerlei formats.

EDITOR?

Dan het woord 'editor'. Daar kan je het softwaresysteem mee bedoelen of degene achter de knoppen. We gebruiken nogal veel Engelse vocabulaire in deze industrie. Als je op je LinkedIn zou zeggen dat je editor bent, zou dat betekenen dat je redacteur zou zijn? Net zo verwarrend als jezelf directeur te noemen op social media. Wat ben je dan? Directeur van je ZZP bedrijfje of regisseur? Voor de duidelijkheid van dit verhaal hou ik het even op video-editor die werkt met montage-software. Dit is een hele brede groep met verschillende mensen met verschillende vaardigheden en sterke en zwakke punten.

NIET ONDERSCHATTEN

Net als dat iedereen met een camera kan werken, misschien in wat mindere mate, kan iedereen monteren. En dat gebeurt dan ook op grote schaal. Even de wintersportvideo online zetten voor vrienden of het bloggen van wat voor clipje dan ook. Sommigen maken virtueuze montages, maar de meesten blijven beperkt tot simpele knipjes met vooral een heftige beat eronder en een flink videofilter over het geheel. Naast de amateurs en de socials en online clips die gemaakt worden door mensen die eigenlijk ergens anders voor hebben doorgeleerd, zijn er ook professionals. Mensen die als dagelijks werk monteren. Hierbij spreek ik overigens geen waardeoordeel uit, er is voor velen bestaansrecht. Onderschat echter niet de kennis en vaardigheden van een professionele editor.

SPECIALITEIT

Een goede video-editor is, net als een goede cameraman, een regisseur en een geluidsmen, een goede verhalenverteller. Er zijn editors die zich hebben gespecialiseerd in nieuws- en sportmontage. Zij monteren vaak onder tijdsdruk. Het materiaal komt meestal kort van tevoren binnen en moet vaak al snel naar de uitzending toe. In de grote omgevingen bij nieuws- en sportzenders komt het regelmatig voor dat de opname nog loopt terwijl de montage al is gestart. Er zijn editors die meer gespecialiseerd zijn in reportages of korte documentaire-achtige programma's. Editors die veel werken in grote series met veel materiaal en meerdere camera's, zoals reality programma's of spelprogramma's op locatie. Editors die gespecialiseerd zijn in commercials, speelfilm, drama, muziek, special effects, 3D enzovoort. Meestal zijn ervaren editors overal wel een beetje mee in aanraking gekomen, maar natuurlijk zijn er meer gespecialiseerde talenten voor elke smaak en doelen.

OPLOSSEN

Het bijzondere van het vak van video-editor is dat deze over het algemeen weinig invloed heeft op hoe de opnames zijn gemaakt. Hij of zij moet het doen met het materiaal dat uiteindelijk in de montage terecht komt. De cameraoperator en de regisseur hadden, als het goed is, een bepaald idee tijdens de opname over hoe het uiteindelijk in montage terecht moest komen. In een goede productie zie je wel dat er overleg en feedback is, maar regelmatig staat een editor wat betreft de ruwe opnames voor een 'fait accompli'. In de dagelijkse praktijk tijdens opnames in studio en locaties komt de regisseur soms situaties tegen die anders lopen dan voorzien. Een

geveugelde uitdrukking is dan 'dat lossen we wel op in de montage'. Er kan best veel in de montage, maar elke kunstgreep kost tijd en niet elk onvoorzien probleem in de opname is op te lossen.

KNIPPEN EN PLAKKEN

De eerste editors waren de film-editors. Er zijn nu nog editors, weliswaar op pensioengerechtigde leeftijd, die vroeger nog op film hebben gewerkt en letterlijk hebben geknipt en geplakt. Het principe in montage is niet veranderd. Maar een grote vooruitgang is de mogelijkheid om non-lineair te monteren.

'Een goede montage begint met goed gereedschap. Sommige editors hebben een eigen montageset, maar de meeste werken op montagesets bij de opdrachtgevers of hun werkgever.'

Met monteren van en naar de harddisk is er de mogelijkheid ontstaan om makkelijk te springen over de tijdlijn en variaties te maken die anders niet mogelijk waren. Een andere belangrijke en meer recente ontwikkeling is dat video en film nu volledig uit digitale data bestaat. Hoewel dat weer andere uitdagingen met zich meeneemt, is er nog nooit zoveel uitwisseling van beelden mogelijk geweest.

WERKPAARD

Een goede montage begint met goed gereedschap. Sommige editors hebben een eigen montageset, maar de meeste werken op montagesets bij de opdrachtgevers of hun werkgever. Een krachtige computer is de basis. Video, in het professionele domein, is heel veel data per seconde die moet kunnen worden verwerkt in weer een flink aantal stromen die door de computer worden gejaagd. Een hardnekkig misverstand is dat vooral Apple-computers hier ultiem in zouden presteren. Een goed Microsoft werkstation is hier ook prima toe in staat. Er zijn waarschijnlijk meer editing sets uitgerust op Windows dan Apple. Uiteindelijk is het ook een kwestie van met welk systeem de editor zich het meest vertrouwd voelt als hij mag kiezen. De onderdelen in de computer moeten wel specifiek en goed voor professionele editing zijn ingericht. Dit is ook regelmatig onderwerp van discussie als video-editors de grenzen proberen op te zoeken voor de optimale montage. Maar een betrouwbaar werkstation dat goed presteert, consistent en continu werkt, is een goede investering waard. Het is het werkpaard van de editor. Er wordt ook wel gewerkt op laptops, maar als je lange dagen maakt is een desktop toch prettiger. Met de huidige ICT-mogelijkheden zie je ook situaties ontstaan waarbij editors soms hun laptop pakken en achter de grote set kruipen binnen dezelfde productie.

De grote facilitaire bedrijven en productiebedrijven hebben het hart van hun edit-sys-

VITEC

- h264 & HEVC encoding/decoding
- 16ms ultra-low-delay end-to-end
- 4:2:2 10-bit

Official reseller

 netchange
supplier of video tech

Jupiterweg 10 C - NL - 3893 GD Zeewolde
+31 33 750 13 77
service@netchange.nl
WWW.NETCHANGE.NL

NICHIBAN

**DE BESTE
GAFFERTAPE**

ROCK SOLID

**Point to Point Straalverbindingen
Broadcast video-over-internet**

Draadloze camera

Digitenne zender

Satelliet uplink

WWW.VIDEOLINK.NL

VIDEOLINK

T: 0345 510774
info@videolink.nl

teem ondergebracht in een stevige backbone van een serverruimte. Dat maakt de ruimte vrij voor virtualisering van de edit-stations waardoor met een wat lichtere computer op afstand kan worden gewerkt op een systeem in een veilig datacenter. Naast op afstand inloggen op een zwaar workstation kan al wat langer op afstand ingelogd worden op de media via cloud-achtige oplossingen.

GELUID

Beeld en geluid goed weergeven is uiteraard ook erg belangrijk. Een professionele editor zit soms dagenlang te werken aan dezelfde productie en de weergave is op meerdere vlakken van belang. De editor is de eerste kijker en luisteraar en moet goed horen of het geluidsbeeld klopt met wat het publiek straks zal ervaren. Is de dialoog te hard of juist te zacht? De editruimte moet enigszins akoestisch kloppen. Afgezien dat een holle ruimte dodelijk vermoeiend is om de hele dag in te werken, kan dat ervoor zorgen dat de audiobalans die de editor deels maakt niet meer klopt. Het kan zo zijn dat de audio later nog door een audio-editor verder wordt afgemixt, maar dat is niet altijd het geval. De geluidsboxen moeten dus het geluid zo weergeven dat de editor niet gaat twijfelen of de zuiverheid, het hoog en laag en het stereobeeld wel klopt. Daarbij komt dat video-

editors bij productie- en omroepbedrijven vaak per dag of per productie nog weleens wisselen van montage-ruimtes. De geluidsboxen moeten dus overall zoveel mogelijk gelijk zijn. In heel veel montagesets worden daarom hetzelfde merk geluidsboxen gezet en meestal zijn die van het merk Genelec. Doordat het actieve near-field boxen zijn, speelt ook de akoestiek in de weergave een mindere rol.

‘Een professionele editor zit soms dagenlang te werken aan dezelfde productie en de weergave is op meerdere vlakken van belang.’

MONITOREN

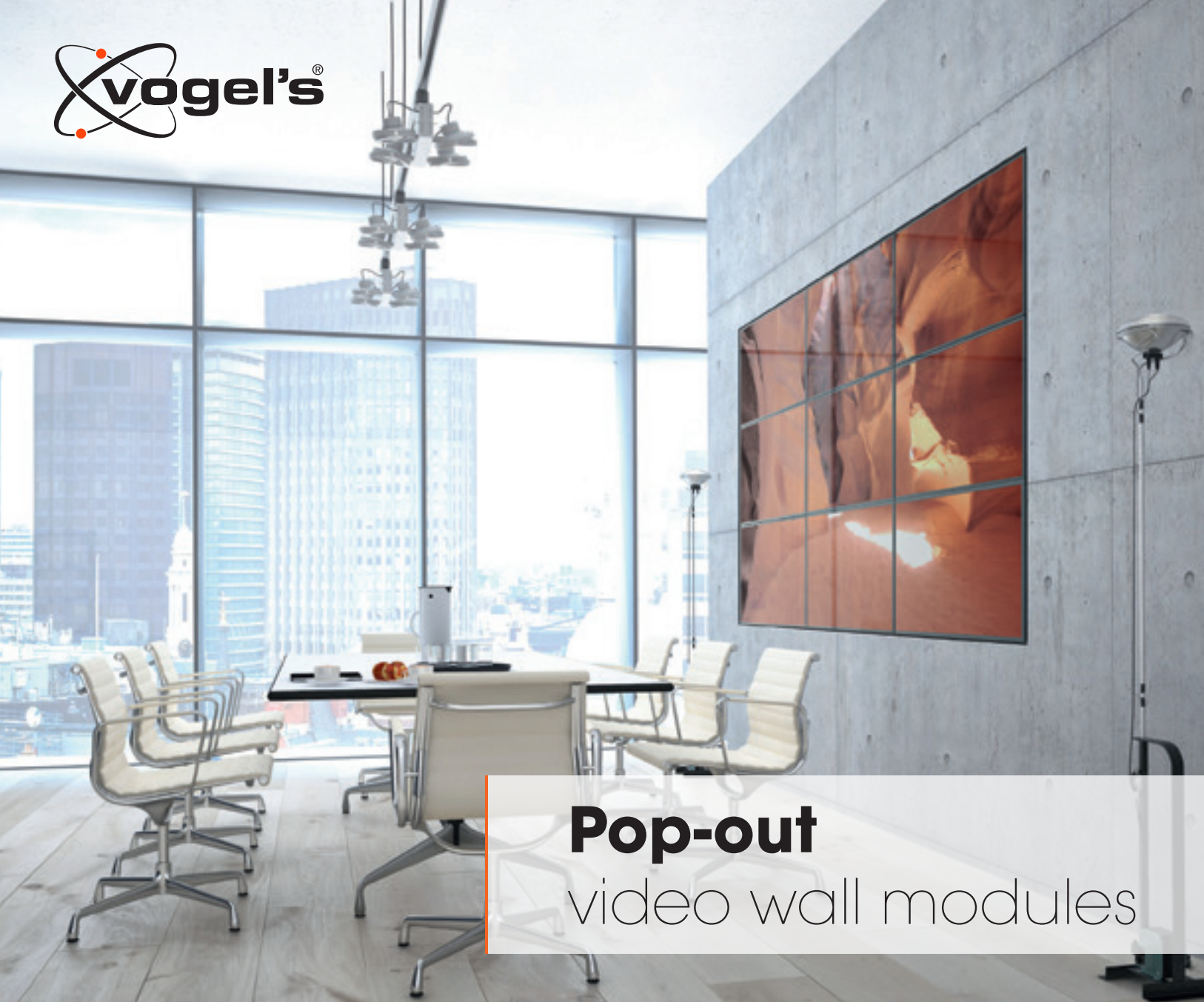
Wat betreft beeld is dit onder te verdelen in twee categorieën, de tv-monitor en de monitoren om de user interface weer te geven. De tv-monitor geeft de videoweergave in volle resolutie weer. Niet altijd staat er een tv-monitor in een set. Zolang de productie bedoeld is voor online is dat ook niet altijd

nodig. Maar werkt men voor TV, dan is een goede afkijkmonitor belangrijk. Ook hier geldt weer dat het de referentie is van de editor. Als hij of zij iets ziet wat niet klopt, dan moet men niet gaan twijfelen of het aan de monitor ligt. Dit kan gaan om beeldverhoudingen, beeldverversing en om kleur en contrasten. Het laatste is natuurlijk belangrijk, met name als er in de montage ook kleur wordt gecorrigeerd. Als iets te blauw of te rood is en het wordt gecorrigeerd, dan moet dat natuurlijk straks wel kloppen in de gemiddelde huiskamer. De gemiddelde HD-SDI monitor begint net iets onder de tweeduizend euro en het meest gebruikte merk is Sony. Al ziet men ook wel monitoren van onder meer Panasonic, JVC, TV-Logic etc. Ook hier geldt net als bij audio dat het regelmatig voorkomt dat kleurcorrectie nog gebeurt door een colorist. Daar is de weergavemonitor nog belangrijker en kan de prijs van een dergelijk monitor oplopen van tientot wel twintigduizend euro.

OPTIMALE OMSTANDIGHEDEN

Zoals bij geluid de akoestiek een rol speelt, speelt voor beeld de verlichting in de ruimte een rol. Een editor zit meerdere dagen per week te staren naar de monitoren en ergonomisch is het van belang dat de omstandigheden optimaal zijn. Vaak wordt er achter de

Pop-out video wall modules

De pop-out modules van Vogel's Professional zijn speciaal ontwikkeld voor de bevestiging van video walls in de retail, hospitality branche en corporate omgeving. De pop-out systemen zijn ideaal voor de plaatsing van displays in een nis. Dankzij de vele instelmogelijkheden wordt de video wall snel en perfect waterpas geïnstalleerd.

Er zijn twee types verkrijgbaar: een robuuste pop-out module welke geschikt is voor displays van 37-65 inch tot een gewicht van 72 kg en een superplatte module welke geschikt is tot 45 kg. De inbouwdiepte is slechts 50 mm.

Dankzij het geveerde pop-out mechanisme is de achterzijde van elk display makkelijk toegankelijk voor service en onderhoud.

Belangrijkste kenmerken:

- Uitermate geschikt voor plaatsing in een nis
- Geveerd pop-out mechanisme
- Landscape of portrait positie
- Hoogte, diepte en horizontaal instelbaar: altijd perfect waterpas
- Ook geschikt voor curved video wall installaties
- Eenvoudig installeren en servicen

monitoren gezorgd voor indirecte verlichting, zodat de ogen niet te veel te maken krijgen met wisselende contrasten. De kleur-echtheid en contrasten blijven bij de net iets betere TFT computer monitoren over het algemeen goed en kunnen periodiek worden gekalibreerd. HP heeft hiervoor speciale monitoren uitgebracht onder de naam DreamColor. Werden de editors vroeger nog regelmatig weggestopt in kamers zonder ramen, wil men tegenwoordig graag een 'room-with-a-view'.

INRICHTING

In de meeste editors-sets wordt er gewerkt met twee TFT monitoren naast de TV-monitor. De indeling op wat er op de monitoren is te zien, verschilt per editor en per software. Belangrijkste onderdelen zijn de tijdlijn, die heeft een prominente plaats, en de kleine viewers waar het bronmateriaal en tijdlijnweergave te zien zijn. De rest van de schermen wordt ingedeeld in kleine mappen en windows als het werkblad van timmerman of de mise en place in de keuken. De meeste editors delen hun werkblad in met de uitgesorteerde ruwe media, muziek, foto's en effecten. Allerlei gereedschappen zoals virtuele audiomixers, kleuringstools, audiometers, tijdcode enzovoort. Elke editor

heeft weer zijn eigen indeling, al zit er vaak wel een logica in en hangt het er ook vanaf wat de software toelaat. Zelfs de kleur en lettertypes van de mapjes worden vaak naar eigen smaak ingericht.

TOETSENBORD

Het toetsenbord is vanzelfsprekend een belangrijk onderdeel en voor montage zijn speciale keyboards te koop. Meestal gewone QWERTY toetsenborden, maar dan wel kleur-gemerkt en met de specifieke shortcut symbolen er op geprint. Er zijn bijvoorbeeld een paar universele toetsen die bij de drie meest bekende editing softwarevarianten worden gebruikt. De JKL-toetsen zijn bijvoorbeeld de player-toetsen. J= achteruit spelen K= stop L= vooruit spelen. Past keurig onder de rechterhand. Vlak boven deze toetsen zitten de I en de O, I = in-point O = out-point. Om een begin- en eindknip te zetten. Naast een computermuis wordt vaak ook een teken-tablet gebruikt. Zeker als men veel navigeert over het hele bureaublad van de twee monitoren is dat geen overbodige luxe. Het is sneller en preciezer, maar vergt wel vaardigheid van de editor. Hier is wel een verschil te merken tussen bijvoorbeeld de edit software Final Cut Pro (FCP) en Avid Mediacomposer. FCP is veel meer ontwor-

pen op muissturing, terwijl bij Avid een teken-tablet juist goed aansluit.

Wat je ook vaak vindt in een editset is een grote volumeknop om de twee geluidsboxen aan te sturen. Een grote volumeknop is makkelijk om naar te graaien en ook goed afstelbaar. Soms is er integratie met een intercomsysteem. Zo kan er gesproken worden naar bijvoorbeeld een live-center of wat nog meer voorkomt, naar een spreekcel. Commentaar inspreken onder beeld is ook een veelvoorkomende actie in de montage. Hoewel de software vaak zelf ook audiometers heeft, wordt regelmatig gebruik gemaakt van losse audiometers. De nieuwste meters geven behalve volumewaardes ook de loudness weer.

Er is de laatste tijd veel veranderd wat betreft de beeldkwaliteit en de ergonomie in de edit-sets. Editing is vaak een creatief beroep, dat bij voorkeur in afgesloten ruimtes wordt uitgeoefend. Een editor en regisseur sluiten zich soms dagenlang op in deze ruimtes. Het heeft soms iets magisch om door een gang een gang met edit-sets te lopen. Wat in ieder geval zeker is: het is een vak apart en ieder doet het op zijn of haar eigen manier.